

ГРИБИ ІЗ ЗЕЛЕНОГО ЯЩИКА

Ринок. Жіночка років сорока п'яти гризе яблуко. Спочатку надкушує посередині, потім нижче і так по колу. На ній куфайка землистого кольору й сірі шерстяні гамаші, витерті на місці, яким вона сідає на дерев'яну коробку. Ось на іншому кінці яблука з'являється маленька голівка черв'яка. Він білий, кільцюватий і заспаний. Навіть трохи сердитий. Жіночка не помічає цього й гризе яблуко, підбираючись до свого конкурента все ближче й ближче.

– Купуйте підберезники, опеньки й усілякі інші гриби! – вигукує жіночка, і ось її зубаста щелепа заноситься над маленьким острівцем яблука, на якому загрозливо застиг невмирущий черв'як.

– Жіночко-о-о-о-о-о-о-о!!! – несамовито кричить типова клієнтка поблизу.

– Що? – спокійно відповідає жіночка, пережовуючи черв'яка й витираючи губи об рукав куфайки.

– Я у вас учора купувала печерицю.

– Кілограм, два? – натираючи до блиску об гамаші наступне яблуко запитує жіночка.

– Не пам'ятаю... Кілограм, здається.

– А з якого ящика? З оцього синього чи коричневого?

– Хм... З синього.

– Вісімнадцять гривень, будь ласка, – і жіночка простягає повен пакет лисичок.

– Та я не по гриби прийшла! – обурюється клієнтка.

– А по що ж? – хрумкає яблуко й чеше підборіддя, на якому не сховалася вчорашня щетинка.

– Я прийшла... – починає задихатися клієнтка в червоному плащі, – прийшла сказати, що мій чоловік їв ваші гриби... учора ввечері. Їв ваші гриби й сьогодні помер... Так точно: помер.

– Хм... – дивується жіночка з яблуком. – Раніше ніхто ніколи не повертався до мене, ніхто не скаржився, може, ніхто й не помирав?

– Я не знаю. Виходить, мій чоловік перший, – замислюється клієнтка.

– А може... – і жіночка-продавчиня застигає з усмішкою на губах. – Може, вони просто їли мої гриби всією сім'єю!!!

– Тобто, що ви маєте на увазі? – не знає, чи обуритися, чи зрадіти клієнтка.

– Як що?! Чому ти чоловіка годувала моїми грибами, а сама не їла!

– Я ніколи не їм! Я боюся отруїтися! У мене цей страх ще з дитинства!

– Ось бачиш! Ось у чому вся проблема!

– Яка ще проблема? Я не за проблемами до вас прийшла!

– А за чим? – дивується жіночка. – Грибочки, свіжі грибочки!!! Хто хоче свіжих маслюків – мерщій до мене, розбирають!!!

– Я не знаю... – знічується клієнтка. – Може, щоб ви знали...

– А може, грошей хочеш? Скільки? Сто гривень? Двісті? У скільки ти оцінила втрату свого чоловіка?

– Я не оцінювала свого чоловіка! Він узагалі страшенний ледар був, пиячив, гуляв, хуліганів!

– То ти тільки матеріально виграла від його смерті?!

– Виходить, що так, – раптом усвідомлює клієнтка.

– Але ж не лише матеріально? – продовжує жіночка, важачи старому дідові кілограм опеньків. – Він же, мабуть, бив тебе, знущався... Ти плакала, а він сміявся...

– Ха-ха-ха! Але ні, не так! Це, швидше, походило на га-га-га!!! А ще казав, що так мені й треба, що невдало я вийшла заміж! Бо треба було не на піаніно бренькати, а на дискотеку ходити.

– То ти вчителька з музичної школи?! – захоплено вигукує продавчиня.

– Ага... – сором'язливо відповідає вчителька, ніби її щойно розсекретили або спіймали на якій шкоді.

– То ти, може, й у мого Валерчика викладаєш?

– Синюшкіна? Валерія? – загораються очі вчительки. – То це ви... Це ви його мама? З нього може вийти непоганий піаніст. Він дуже талановитий хлопчик! Було б непогано, якби ви йому купили піаніно. Все-таки випускний клас.

– Та ці клятві гриби так якось нестабільно родять, що хіба ж назбираєш на те піаніно! – бідкається жіночка, колупаючись у носі пальцем правої руки. – Але приємно, що такі надії подає!

– Надії то подає... – притишує голос вчителька... – Але ви вже й за навчання років три не платите. Його відрахували, а такий хороший хлопчик був...

– От малий бевзь! А не сказав же нічого! Що-середі й щосуботи по гриби відмовляється ходи-

ти, каже, мені на музику! От прийду та як усиплю йому тієї музики!!!

– Ні, ні, прошу вас, тільки не бийте малого! Така хороша дитина! І в коридорі підлогу помие, і кожную клавішу на піаніно протре. А як він любив струнні й духові інструменти – ви й не уявляєте!

– То він що – прибирав у вас там у музичній школі чи вчився? – уже тепер грибна жіночка зайшлася здивуванням на півобличчя.

– А ви що думали, що він на піаніно вмів грати?! – з не меншим подивом відповіла вчителька. – Та ви ж не лише піаніно йому не купили, ви ж, напевно, й не помітили, що в сина вашого слуху, як у грибочків із зеленого ящика!

Жіночка налилася синьо-чорними фарбами й материнськими почуттями так, що ледь не лопнула від надлишку жовчі:

– Та як, як ти тільки смієш таке говорити! А ще вчителька! Хто тобі, курко общипана, дав право ображати мої грибочки!

– Ах, я ваші грибочки образила, – не заспокоювалася вчителька. – Та якби не ваші глухі до людського болю грибочки, мене б зараз удома чоловік на дивані чекав!

– Ич, на дивані! Заробила на таких, як мій Валерик, собі на диван! А я на грибах роками батракую, але й на піаніно малому не заробила!

– Двісті! – раптом перебила грибні голосіння вчителька музичної школи.

– Що, двісті? Як так двісті? Твій чоловік ані копійчки не коштує!

– Він і півлітри самогонки не коштує, але ж копавам я ці півлітри маю налити!

– Але ж я сьогодні ще нічого не заробила! – заголосила грибниця, перекладаючи гроші із зовнішньої кишені у внутрішню. – На хліб не залишиш, голодною смертю мене заморити хочеш!

– Та ви що, як ви таке могли подумати?... Мені ж тільки на похорон, трішки щоб... Від ваших же грибочків мій чоловік руки на грудях склав...

– На похорон?... – звеселилася жіночка, – Так, значить, на похорон?! То так би відразу й сказала! Грошей я, звісно, не дам, сім'я вдома чекає, сама розумієш, а от грибочків до столу!!!

– Грибочків? – не повірила своєму щастю вчителька.

– Грибочків!!! На похороні, до столу – делікатес! Такого похорону в околиці ні в кого не буде! Маслюки, печериці, опеньки... Хутчіш вибирай, миттю розбирають!